

1
cent.

GONIEC POLSKI

Wychodzi codziennie o godz. 2 popoł.

REDAKTOROWIE: ST. TOKARSKI i ST. BRANDOWSKI.

PRENUMERATA:

WE LWOWIE:	NA PROWINCYI:
miesięcznie . . . . . 50 h	mies. z przes. poczt. . . 1 K
" z dostawą do domu 1 K	kwartalnie . . . . . 3 K
numer pojedynczy . . 2 h	numer pojedynczy . . 4 h

2
hal.

NR. TELEFONU REDAKCYI: 982.
NR. TELEFONU ADMINISTRACYI: 977.

Ceny ogłoszeń: 20 halerczy za jednoszpaltowy wiersz petitem.

Redakcja: Lwów, Podwale 7. Administr.: Lwów, Krzywa 6.

Drobne ogłoszenia po 4 h od wyrazu. Najmniejsze ogłoszenia 40 h.

Co dzień niesie?

Uważamy socjalistów za szkodników, za wrogów Ojczyzny i Kościoła, za demoralizatorów społecznych, za egoistyczne kanale — i kto trzeźwo patrzy na ich postępowanie, ten nie odmówi słuszności naszemu sądowi o nich.

Ale z tem wszystkim trzeba podziwiać ich karność i sprawność, z jaką służą swojej sprawie. Gdybyśmy w równym stopniu te ich zalety posiadali, socjaliści nie mieliby co robić u nas. My ich przewyższamy liczbą i górujemy nad nimi przekonaniem w dobrą sprawę naszą, oni zaś przewyższają nas karnością i zapałem partyjnym. Prawda, że jest jeszcze jedna rzecz, w której my im niedorównamy: ich niesumienność, ich podłość, ich gra na najgorszych instynktach ludzkich, ich fanatyzm w tępieniu wszystkiego, co jest podparą religii i narodowości naszej. Ale te zalety chętnie zostawiamy socjalistom.

Wybory tuż. Zwycięstw odniosą socjaliści bardzo mało. Dziś już zapewnić możemy, że ani palców jednej ręki niepotrzeba, aby je policzyć. Ale mimo to pyski będą mieli pełne. Mandatów niezdobędą, ale wskażą na moralne zwycięstwo, jakie odnieśli. Dowodzić będą, że stosunek ich głosów do naszych, jest w gruncie rzeczy wielkim tryumfem ich sprawy. I pod tym względem będą mieli rację.

Bo ręczyć można, że z głosów socjalistycznych nie braknie ani jednego w urnie wyborczej. Z ich ludzi każdy spełni swój obowiązek. Będzie to przegląd ich armii bez maroderów.

A my? Kogo braknie w tej walce, to pewnie naszych. Lekceważenie, niedbałość, i lenistwo nasze sprawia, że w piątek ten tysiące z nas niestawia się, aby oddać swe głosy na narodowych kandydatów. Jedni pójdą do szynku, aby tam należycie przygotować się do aktu wyborczego i niebędą już mieli siły, aby na dziesięć minut oderwać się od kufła i kieliszka — inni pomyślą sobie, że „ten jeden głos nic nie robi“ — a iluż to zostanie w domu, niepróbując się nawet wykręcić z tego przed własnym sumieniem!

Więc mandaty socjalistów policzone będą na palcach jednej ręki. Ale nie bez przyczyny ogłoszą się mimo to za zwycięzców, i z lekceważeniem patrzeć będą na nas, na obrońców sprawy narodowej, którym szynk, kawiarnia lub pieluchy domowe przeszkodziły w spełnieniu ich obowiązku.

U nas i na świecie.

Życie i doświadczenie nauczyły nas już chyba dostatecznie, że Krzyżak to największy pod słońcem wróg Polski i polskości.

Sam dźwięk imienia naszego przyprowadza butnego Malborczyka do szału; gdyby mógł, wydarłby każde serce polskie z piersi — uwieźliby myśl lechicką — starłby w proch całą jej kulturę i wszystek dorobek, a przeszłość — tę przeszłość — w której go smagał oręż Władysławów, wymazałby z kart historii!

Gdyby mógł!

Że jednak nie może, że wściekłemu jego pragnieniu

zagłady wszystkiego, co polskie

opieramy się bohatersko i skutecznie, że, na corazto silniejsze i ostrzejsze pociski, odpowiadamy tem większą tężyzną ducha i zjednoczeniem serc, więc bestyalski wróg wsuwa się aż pod strzechę naszą i szuka w niej próchna i zgnilizny, którychby zażywszy zręcznie, mógł użyć skutecznie do walki rasowej przeciwko nam.

Rolę psów węszących odgrywają w tym celu

marki pruskie.

Miliony ich rokrocznie idzie na ziemie słowiańskie, a szczególnie do Polski; gdziekolwiek tylko spodziewać się można gruntu podatnego, tam wnet pada

pieniądz krzyżacki,

by swą ponętną siłą rozbudzić zawiść i burzę sprowadzić.

„Partyzantka“.

Więc nie dziwiliśmy się nigdy, gdy nam mówiono, że socjaliści w znacznej mierze czerpią swe soki żywotne z Berlina! Nie dziwiliśmy się, skoro ich zasady mające na celu

oderwania naszych braci od pnia ojczystego i wiary świętej

przystosowują się do programu krzyżackiego; bo w interesie Niemiec leży socjalizm polski wzmacniać, zasilać, a robotę jego rozkładczą subwencyonować w każdej formie.

Owe różowe kwitki, które odbierają przywódcy socjalistyczni

w Krakowie i we Lwowie — to rzecz tak naturalna — że co do autentyczności jej niema dwóch zdań dzisiaj — a czemu zresztą nie zaprzeczają i z łona samejże partii; jeżeliśmy sprawę jednak podnieśli i dali jej pewien ton — to uczyniliśmy to dlatego — ażeby wszystkich nieświadomych należycie pouczyć — czyja ręka kieruje robotą socjalistyczną w kraju, i za jakie to pieniądze

przeprowadza się wyborczą pracę agitacyjną, kto łoży na zabicie w nas ducha i myśli polskiej, kto opłaca wstrętny jad i truciznę, która ścieka ze szpalt *Naprzodu i Głosu* w żywe serce narodu.

Pragnęliśmy wahającym się i nie całkiem jeszcze zbałamucenym dać jasny dowód — za czyje to pieniądze i dokąd prowadzić ich chcą

wodzowie socjalni

na czyich usługach jest prasa czerwona — i gdzie to czeka lud roboczy ten wymarzony raj — to niebo — o którym tak towarzysze gardłują.

Wiedziecie polscy robotnicy, że was prowadzą w szpony krzyżackie — ku strasznej zagładzie imienia polskiego — ku otchłani — bez

Ojczyzny, Boga i religii,

więc odtrąćcie te brudne ręce, spluńcie na te dłonie splamione judaszowemi markami, nie dajcie się imać w te haniebne więzy!

Złe jednak nie chodzi samo po świecie — łotr znajdzie zawsze drugiego łotra. Więc też i godnych kompanów znaleźli sobie socjalni bracia w hajdamakach.

Nie chcą im dawać rubli

więc biorą siczownicy marki, byle brać.

A Prusak daje wszędzie tam chętnie, gdzie rozchodzi się o wojnę z Polakami. Posłuchajmy, co donosi *Ruskij Selanyn*:

„Z bardzo wiarygodnego źródła informują nas, że „Narodny komitet“ otrzymał od Prusaków znaczne sumy na forsowanie kandydatów ukraińskich polityków przeciw polskiemu i moskalofilskiemu kandydatowi.“

„Narodny komitet“ od kilku już lat stoi w ścisłych stosunkach z pruskim rządem, zaś we Lwowie wskazują palcami na jednego z wybitniejszych przedstawicieli partii ukraińskiej, który do niedawna zadłużony był po uszy, od kiedy jednak począł utrzymywać stosunki z Prusakami, kupił piękną kamieniczkę, spłacił długi, żyje jak król i po całych nocach pije w pierwszorzędnym restauracjach za pruskie pieniądze.

„Pierwsze sumy, jakie poczęły napływać z Prus do „Narodnego komitetu“, były zapłatą za dostarczanie Prusakom ruskich robotników. Ale ostatnia przesyłka, która wynosić ma kilkaset tysięcy marek, dostała się meniom ukraińskiej partii za jakąś większą przysługę.“

„Spodziewamy się, że „Narodny komitet“ postara się o wyjaśnienie tej sprawy, my zaś ze swej strony zapowiadamy ogłoszenie przed światem szerszych, bardzo wiarygodnych rewelacji.“

„Dalsze zwlekanie i ukrywanie tej sprawy niema sensu, bowiem interesuje się

nią szerszy ogół, który lada dzień zagładnie w palce członkom „Narodnego komitetu, a świat dowie się, jakimi drogami postępuje ukraińska polityka w Galicyi.“

Kto chce, niech wierzy teraz w czyśćć wyborów — o której tak prawią i której tak żądają radykali socjalni i hajdamacy, niech wierzy w zdrową i uczciwą agitację wyborczą z ich strony... za pruskie marki.

Oj! czas najwyższy zrobić porządek z tymi wrzodami — co toczą zdrowy organizm społeczeństwa — czas najwyższy zdobyć się na odwagę i wypalić tę ohydłą gangrenę!

Co to znaczy wysoka kultura narodu!

— A wy skąd przychodzicie do takiego nabytku? — pytam właściciela księgarni, Maniszewskiego, oglądając olejny portret geniusza Ukrainy, wieszczą ruskiego narodu. — Czytałem w pismach o nieznanym portrecie wieszczą i istotnie przekonuję się, że to nie była kaczką dziennikarską.

Księgarz machnął ręką z lekceważeniem i nie dawał mi odpowiedzi.

— Bardzo ciekawy portret, malowany ręką wieszczą. O ile się nie mylę zupełnie nieznaną. To podobno z późniejszego wieku poety. Czytałem, że po jego powrocie z wygnania powstało to dzieło. Cóż? Rusini bardzo zainteresowani?

— O tak... dwa tygodnie, jak podaliśmy do publicznej wiadomości, że jest u nas do oglądania cenny zabytek — i...

— I...?

— Ani pies nie zajrzał.

— Chcieliście sprzedać obraz?

— To nic. Właściciel tj. mój wspólnik p. Meinhardt jest zbieraczem obrazów, ma ładny zbiór. I wątpię, czy zechciałby się wyrzec takiej rzadkości. Jednakże sądzi-

ŚLADEM ZBRODNIARZY

ROMANS NA TLE STOSUNKÓW WARSZAWSKICH.

Ujrawszy to, Chleboczyński się zatrzymał, Eberski zaś przyspieszył kroków i ku niemu podbiegł, wołając:

— Ach jak to dobrze, że pana spotykam jeszcze.

Chleboczyński się zastanowił i zdumiony spojrzał w oczy Eberskiego.

— O mało nie byłem niegrzeczny względem pana.

— Czyż być może?

— Najniezawodniej.

— A to jakim sposobem?

— Nie podziękowałem panu za troskliwość i opiekę nademną i nad moim zdrowiem podczas naszej przechadzki na Czystem.

— A!

— Obowiązany jestem podziękować panu za to w jego domu, osobiście, czy nie mógłbyś mnie pan wymienić adresu hotelu, w którym mieszkasz?

Chleboczyński się zawahał i po chwili chcąc zyskać czas do namysłu dla dania odpowiedzi, powtórzył:

— Hotelu, w którym mieszkam?

— Tak.

— Niech pan dobrodziej nie robi sobie subiekty, przyjmuję chęć za uczynek, w domu mnie nigdy zastać niepodobna.

— W takim razie zostawię panu swą kartę.

— Ale wierz mi pan dobrodziej, że należę do ludzi, nie zwracających uwagi

na formę, zresztą mieszkam w domu prywatnym.

— Prywatnym? — przeciągle powtórzył Eberski i Chleboczyński zauważył, że wyrażenie to wypowiedział jego towarzysz z pewnym naciskiem, w którym widniała podejrzliwość. Ugruntować jej nie chciał, bo szybko podchwycił:

— Ale jutro, panie dobrodzieju, przenoszę się do Saskiego, niewygodną jest bowiem rzeczą mieszkać tak, jak ja mieszkam i sobie i ludziom robiąc ambaras. Jutro czekać będę pana niezawodnie w tym hotelu, racz mi pan oznaczyć godzinę, w której będę miał zaszczyt oglądać jego osobę.

Po tej odpowiedzi Chleboczyński zauważył, że Eberski się zawahał; z roli jednak grzecznego gentelmana wyjść nie chciał i dodał:

— Zatem pomiędzy pierwszą a drugą.

— Pomiedzy pierwszą a drugą! — powtórzył Chleboczyński — z przyjemnością oczekiwać będę na szanownego pana.

Gdy po tem objaśnieniu Eberski się oddalił, Chleboczyński mruknął pod nosem:

— Wacha, czuje... ale nie mnie w pole wyprowadzić można.

Potem wyjął katalożek z bocznej kieszeni swego tużurka i spojrzawszy na szyld tapicera, do którego sklepu weszła nieznaną, szybko adres jego zanotował i już nie oglądając się na nic, skreślił w Aleje Jerozolimskie, a następnie w stronę Brackiej ulicy. Doszedł do jednego z domów, szybko się wdrapał na drugie piętro, zadzwonił do drzwi, na których wypisane było nazwisko: „Władysław Strzemboszewicz, sędzia śledczy“.

Tutaj gwałtownie zapukał i niebawem w tych drzwiach ukazała się postać znana nam już sędziego.

Ujrawszy obcą osobę, zapytał:

— A co to?

— Pan sędzia jest w domu — zawołał przybyły.

— Ja nim jestem.

— Przychodzę z pilnym bardzo interesem.

— Proszę pana, gotów jestem mu służyć.

Tu Chleboczyński z elegancją najwyższą i szykiem, właściwym sferze, do której zdawał się należeć, wszedł do pokoju, zdjął palto i posuwistym krokiem sunął do saloniku, tuż obok przedpokoju położonego.

Gdy sędzia za nim wszedł, głowę schylił ku ziemi i głosem zmienionym zawołał:

— Jestem Józef Chleboczyński

Pan sędzia się skłonił, ale nagle podniósłszy oczy na przybyłego, który równie głowę swą do światła zwrócił, zaśmiał się serdecznie i zawołał:

— A niechże cię, panie Franciszku! Ależ nigdy bym ciebie nie poznał, taki dzielny, taki wspaniały z ciebie szlachcic, pocóż ta metamorfoza?

— Dla zbrodni na Czystem.

Sędziemu zaświeciły się oczy.

— I cóż? i cóż? udało ci się co odkryć?

— Odkryć nie, ale przekonać, że zbrodnię popełnił Eberski.

— To mało.

— Nie, to bardzo wiele, po nitce dojdziemy do kłębka.

— Bez dowodów nie zrobimy nic.

— Znajdą się i dowody.

— Czy jesteś tego pewien?

(C. d. n.)

liśmy, że Rusini zechcą może zrobić zdjęcie, że się swoimi pamiątkami zainteresują. Pawle — zwrócił się do ekspedyenta, niech Paweł zapakuje obraz, bo p. Meinhart pisze, żeby mu odesłać do Jarosławia.

Smutne nasunęły mi się refleksje. Oto Rusini, roszczyący sobie pretensje do wysokiej kultury narodowej, żądają gwałtem, aby Polakom odebrać uniwersytet we Lwowie i dać im, bo tego im potrzeba. Taka jednak drobnostka smutno człowieka nastroja. Największy człowiek, jakiego wydała Ukraina, geniusz wieszcz narodu nie interesuje ich wcale. Kto zwiadał polskie muzea, ten zauważył, ile tam pamiątek po wieszczach. Najdrobniejsze szczegóły, jak fajka, pióro, autografy itp. drobiazgi przechowują się jak relikwie. A u Rusinów obraz, autoportret wieszczka, nieznany zupełnie nie wzbudza nawet o tyle zainteresowania, aby go obejrzyć, aby się przekonać, jak ten wieszcz wyglądał u schyłku życia, po latach wygnania i więzienia! Fakt ten sam za siebie mówi i jest bardzo charakterystycznym dowodem kultury narodu, a równocześnie przyczynkiem do argumentów za... przerobieniem polskiego uniwersytetu we Lwowie na ruski.

Gdyby to był portret któregoś z carów, to możeby sam archijerej się zainteresował. Ale portret Szewczenki... Znana „pałka“, wywieszona w oknie naszej administracji, a jak Czytelnikom wiadomo, odebrana Rusinom w czasie gwałtów na uniwersytecie, więcej wzbudziła zainteresowania u Polaków, niż u Rusinów taki rzadki zabytek i pamiątka narodowa.

S. W.

MAŁA CWIARTKA.

Obserwacje przedwyborcze.

Gruchnęła po Lwowie wieść, że do Lwowa jężdża z całym taborem nie... kat i nie nieboszczyk szach perski ale... Daszyński i to nie w celach turystycznych, lecz po mandat w „VIII. okręgu“.

Podobno stanie on przed wyborcami na hycłowskiej górze i wygłosi im swoje credo, względnie zda obrachunek z pruskich zasiłków. Wśród towarzyszy wielkie powstało zainteresowanie, bo podobno zostali towarz. Daszyńskiemu jakieś resztki, więc będzie mógł hojnie ich obdzielać.

*

— Więc jesteście szermierzami wolności — zagaduję jednego z mernerów z pod czerwonej szmaty — wracając ze zgromadzenia w obronie „czystości wyborów“.

— Rozumie się.

— Dlaczegoż więc wzbroniono mówić Głabińskiemu, swemu przeciwnikowi? Równość przecie to r ó w n o ś ć...

— E, widzi pan... równość to dla nas, z naszej partyi, to znaczy my chcemy być „równi“ z wszystkimi u góry. A oni mają do nas zejść.

— Nie rozumiem.

— No, poseł Głabiński powinien prędzej Hudecowi się uklonić, ks. Bilczewski zaś pocałować Diamanda w rękę.

— Aha — to taka równość. Teraz rozumiem.

*

Towarzysze z pod czerwonej szmaty i z redakcji *Głosu* mają genialne pomysły w okłamywaniu wyborców: „Masło podróżowało, cukier podróżował, mięso podróżowało, mieszkania podróżowały, piwo i wódka podróżowały, głosy wyborców podróżowały, prze-

konania ludzi podróżowały, wszystko na świecie podróżowało. Kto chce wszystkie te artykuły mieć zadarmo, niech głosuje na Hudeca i Diamanda!“

Nie, ci towarzysze stanowczo ulegli meningitis.

Z ruchu przedwyborczego.

Na przedwczorajsze zgromadzenie przy ul. Mochnackiego, gdzie w sali szkoły św. Józefa zebrało się kilkaset osób, aby wysłuchać programu kandydata na posła z V. okręgu Dra Szyszyłowicza.

Przewodniczył zebraniu p. Gajewski, sekretarzował p. Zych. Zgromadzenie zagaił prof. Thullie. Następnie zabrał głos kandydat Dr. Ignacy Szyszyłowicz. W obszernym, bo przeszło 1½ godziny trwającym referacie, omówił najważniejsze punkty programu katolicko-narodowego. Program ten jest najbardziej demokratyczny, gdyż opierając się na zasadzie chrześcijańskiej sprawiedliwości i równości postulatami swymi obejmuje wszystkie warstwy społeczne, których interesów chce bronić nie przez walkę klasową, która jest prostą zamianą terroru jednych na terror drugich, ale sumiennym i uczciwym współdziałaniem wszystkich.

W szczegółowym omówieniu dotknął kandydat następnie stosunków rolniczych i robotniczych, położenia urzędników i mieszczaństwa. Jedną z zasadniczych kwestii polepszenia położenia tych wszystkich warstw jest nietylko podniesienie pobieranych przez nie zarobków, ile raczej obniżenie cen produktów, które za te zapracowane pieniądze nabywać trzeba. Tem samem zaś najistotniejszym środkiem zaradzenia złemu jest usunięcie drożyzny przez sprawiedliwy rozdział podatków, przez wynalezienie innych odpowiedniejszych źródeł podatkowych, któreby ciężar podatku zdjęły z barku najbiedniejszych. Mowca oświadczył się przeciw podatkowi spożywczemu oraz akcyzom, pobieranym przy dowozie żywności do miast.

Obszernie traktował mowca sprawy robotnicze. Na tem polu nie zrobiono dotychczas ze strony państwa prawie nic. Dlatego też zadanie posła na tem przedewszystkiem polu jest olbrzymie, a obowiązkiem posła stronnictwa chrześcijańskiej demokracji, jako stronnictwa ludowego w pierwszym rzędzie robotniczych praw bronić.

Kandydat oświadczył się za tem, aby państwo prowadziło powszechne ubezpieczenie w czasie choroby, od wypadku i na starość, oraz aby państwo ze swej strony wydatnie poparło akcyję, celem dostarczenia zasobów pieniężnych do budowy takich mieszkań robotniczych.

W sprawie poprawy doli drobnych rękodzielników i przemysłowców oświadczył się kandydat przeciw t. zw. bazarom, na amerykański sposób sprzedającym wszystko, a tem samem tworzącym niebezpieczną konkurencyję drobnemu przemysłowi. Natomiast wskazał kandydat na konieczność kooperacji; i tu państwo powinno przyjąć z pomocą i finansowo takie kooperacje popierać.

Mowę p. Szyszyłowicza przerywano kilkakrotnie hucznymi oklaskami.

Rozpoczęły się interpelacje, na które kandydat szczegółowo odpowiadał, poczem kandydaturę p. Szyszyłowicza uchwalono wśród gorących oklasków.

* * *

Sambor w maju 1907.

Śmieszna a wstrętna zarazem walka o mandat poselski rozpoczął Dr. Potocki.

Mając kilku osobistych przyjaciół i kilkunastu zwolenników tak samo skoncentrowanych jak i on — co niedwuznacznie na zgromadzeniu przedwyborczem w kwietniu zaznaczył — zapragnął zgody z syonistami i socyalistami — bo zdaniem jego zgoda i to tylko bratnia zgoda z wszystkimi wywrotowymi żywiołami w kraju — może nas do równowagi doprowadzić i prawdziwie uszczęśliwić.

Wypowiedziawszy takie credo, wyciągnął Dr. Potocki swą rączkę po mandat, i stanął jako kontrakandydat, hr. Dzieduszyckiego, którego zatwierdziła na nasz miejski okręg Rada Narodowa.

Naturalnie, że większa część wyborców nie liczy się z apetytem dr. Potockiego — i wcale nie myśli go zaspakajać; — ale już sam zamiar rozstrzelenia głosów — zasługuje na najsurowsze potępienie a wojna plakatowa, jaką prowadzi z ludźmi wypróbowanych zasad i nieposzlakowanych dotąd — ośmiesza go tylko w oczach uczciwych obywateli naszego miasta.

Dobrzeby zrobił dr. Potocki, ażeby skoncentrowane swoje zasady zakonserwował w spirytusie, i postępowaniem swoim nie siał wiatru w mieście, który łatwo w nieprzyjemną dla niego burzę zmienić się może.

* * *

Z dnia na dzień sytuacja wyborcza zaczyna się wyjaśniać. Ilość kandydatów się zmniejsza, tem samem zaś ułatwia się sytuacja. Jak nas informują, wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu stronnictwa katolicko-narodowego, na którym powzięto kilka bardzo ważnych uchwał. Ze względu na zagrożone interesy narodowe w pewnych okręgach, postanowiono jako kandydaturę stronnictwa stawiać p. dra Ignacego Szyszyłowicza w V. okręgu. W innych okręgach uchwalono popierać kandydatów narodowych.

I tak w pierwszym okręgu zostanie cofniętą kandydatura p. radcy d' Abaucourta natomiast uchwalono popierać kandydaturę p. Małachowskiego. W trzecim okręgu stronnictwo popiera p. Horowitza. W siódmym okręgu przyjęto jako ogólnie narodowego kandydata p. Marescha.

Co do II. i IV. okręgu decyzję odroczone do dnia następnego.

* * *

Kto wczoraj był obecny na zgromadzeniu przedwyborczym z okręgu VII, dzielnicy żółkiewskiej, które o godzinie 7-mej wieczorem odbyło się w sali gmachu teatru Skarbka — ten odniósł to głębokie przekonanie, że jeszcze żyje i kwitnie duch narodowy, że społeczeństwo nasze ma przecież w sercu i duszy uczucia, które wybuchają z elementarną siłą a koncentrują się w jednej potężnej idei: odrodzić się musimy, odrodzić nowi, silni i szeregowani pod sztandarem wolnej i miłującej Polski, owiani duchem ideałów konstytucyj 3 maja, — której rocznicę przed niedawnym czasem z takim nabożeństwem i taką miłością uczciliśmy.

Bo oto stanął na tem zgromadzeniu element różnorodny; bo oto zgromadzili się mieszczaństwo, kupcy chrześcijańscy i żydowscy w czamarach i hałatach, bo oto widzieliśmy urzędników obok bluz robotniczych, sutannę księżą obok wyszarżanego surduta, belfra żydowskiego, — wszystkich skupionych i zasłuchanych, patrzących ze zdziwieniem na małego, chudego czło-

Jan Hoffmann, Lwów Rynek 34

poleca

722 III

FARBY OLEJNE TARTE NA SPECYALNYCH MASZYNACH Z NAJLEPSZEGO PODWÓJNIE GOTOWANEGO POKOSTU, DO MALOWANIA NA ZEWNĄTRZ, TRWAŁE NA DESZCZ I SŁOŃCE.

wieczka, który, oparty o stół, spokojny i miły, rozradowany widokiem, jaki obejmował małemi, płonącemi oczyma, rozciągał w słowach prostych, uczciwych, płynących do serca i duszy słuchaczy, obraz ich własnej niedoli dotychczasowej, a zawsze nie czarno, a zawsze bez jadu jakiejkolwiek nienawiści, rasowej czy klasowej. Ot tak sobie, jak go sam widział oczyma płomiennej duszy, kochającej wszystkich, bez różnicy stanu, bez względu na grzechy popełnione; i wszyscy to odczuwali, i jakiś tajemny a potężny prąd sympatii przykuł słuchaczy do tego małego człowieczka, który szeroko rozwinawszy sztandar narodowy, powiedział im: chodźcie Wy wszyscy, proszę Was, panie urzędniku dobrodziej, panie majstrze dobrodziej, hejże tam, panie kupiec, a no tam panie golarz, panie krawiec! A ksiądz dobrodziej też z nami! Otośmy są wszyscy, którzy jakoś się przecież popchamy przez zapory życia, byle uczciwie, a z Bogiem i Ojczyzną! Chodźcie maluczcy i wielcy! Co do licha! Jeszcze przecież tak źle nie jest!

I tak jakoś serdecznie, tak jakoś za serca ich wszystkich wziął! Aż tu patrz! Stał na front robotnik z czerwonym krawatem i głosem potężnym woła: idę z Wami! Dość mi tych fałszywych proroków, dość internacjonalistów!

Aż tu żyd w hałacie głośno pyta: gdzie tu można nie wierzyć, jak tu nie kochać naszych braci Polaków! Co tam chcą ci syoniści!..

I tak dalej poszedł szmer i szum potężny, aż wyrósł w krzyk i gwałt jak na pożar, w huk, jak spienionych bałwanów: Jeszcze Polska nie zginęła!

I podniesiono w górę tego małego człowieczka, i niesiono go przez salę, broniącego się i zawstydzanego tą niespodzianą owacją!

Takie było to zebranie przedwyborcze, żałuj każdy, panie bracie, coś na nim nie było!

Bo oto byłbyś odniósł to podniosłe uczucie, że nic między nami nie robi fałsz podły i obłuda, kłamstwo i oszczerstwo i kradzież sumienia, serc i dusz, wszystko to co wypisane na czerwonej huśdecowskiej płachcie; ale że jak jeden mąż, pójda i mieszczan i kupiec, robotnik i urzędnik, i ksiądz dobrodziej, duszpasterz miłujący i bogacz, i rzemieślnik, i fabrykant — wszyscy którzy kochają i chcą być kochani — wszyscy pójda uczciwą i prostą drogą, a na czele ich kroczyć będzie z sztandarem narodowym w ręku maleńki, zgarbiony, o płomiennych oczach człowieczek. — Stanisław Maresch!

Czciciele dyabła.

Jeden z podróżników francuskich zwiedził niedawno pustynię między Eufratem a Tygrysem (w Azji), zamieszkałą przez szczepy arabskie, żyjące dotychczas w barbarzyństwie.

Dwunastego dnia podróży — opowiada ten Francuz — dotarliśmy do kraju Lzydów, czyli czcicieli dyabła. Mieliśmy niezadługo wjechać do stolicy tych okolic, do Sindżaru, jeżeli wogóle ten zbiór nędznych lepiank stolicą nazwać nie można. Byliśmy może ze dwie godziny drogi oddaleni od Sindżaru, gdy nagle, jakby z pod ziemi wyrosli, stanęli przedemną trzej Lzydzi, wszyscy uzbrojeni od stóp do głów. Jeden z nich z groźną miną chwy-

cił mego konia za uzdę. Widząc groźne niebezpieczeństwo, kazałem moim ludziom wydać im dla ich naczelnika pięć-medzi-dze tureckich (po 4 marki sztuka) i worek daktyli. Ten datek zrobił swoje. Zaprowadzono nas do naczelnika, który przyjął nas bardzo życzliwie i zaprosił, abyśmy u niego zamieszkali, jedli, pili, a prócz tego wzięli udział w uroczystości dyabelskiej, która na naszą cześć miała się odbyć nazajutrz.

Uroczystość rozpoczęła się wczesnym rankiem, a odbyła się poza miastem. Tutaj na wielkiej równinie miano nam pokazać, jak dzięki łasce dyabła może Lzyd stać na rozpalonych węglach i nie odnieść żadnych ran. Węgla już były rozżarzone, a obok nich stał w łachmanach człowiek, który wpatrywał się w płonące drzewo. Gdy płomienie przygasły i pozostał tylko żar, ów Lzyd przystąpił do ognia i postawił na węglach prawą nogę. Twarz jego wykrzywiła się w niemożliwy sposób z bólu, mimo tego jednak pociągnął za sobą i lewą nogą. Przez trzy długie minuty stał na żarze, podczas gdy drugi Lzyd biegał dokoła ogniska w szalonych podskokach i wydawał z siebie dzikie i niezrozumiałe okrzyki. Były to, jak mnie potem objaśniono, zaklęcia pod adresem dyabła.

Dyabeł jednak tego dnia musiał być w nieszczerłym humorze, gdyż nie zważał na zaklęcia. Po upływie 3 minut człowiek na węglach nie mógł dłużej wytrzymać i z okropnym rykiem padł na ziemię. Jeden z Arabów porwał go na plecy i wyniósł. Czciciel dyabła został z pewnością kaleką na całe życie.

Po wyniesieniu kaleki spostrzegliśmy, iż krajowcy zaczynają nas mierzyć ponurym wzrokiem. Zdaje się, iż naszej obecności przypisywali zagniewanie się dyabła. Naczelnik sam był widocznie więcej wykształcony, gdyż tylko dzięki jego opiece mogliśmy bez przeszkód opuścić kraj Lzydów.

„Partyzantka“.

(Do ryciny na stronie 1.)

Socjaliści są niewyczerpani w dobieraniu łagodnych słów i wyrażań na swe łajdactwo. W Rosji panowie bojowcy, kradną, rabują i mordują spokojnych mieszkańców, ale w ich języku nazywa się to konfiskata, lub zaborem obcych kapitałów, egzekucją lub tępieniem wrogów socjalnej demokracji. Pisma ich nigdy pod innym tytułem nieprzynoszą wiadomości, jak tylko pod „Zwycięstwo dobrej sprawy“, „Szczęśliwy dzień“, „Pogrom katów“, „Wielka zdobycz partyjna“, „Senzacyjna konfiskata“, lub „Podziwiania godny czyn bojowców“. Pod tym ostatnim tytułem opisywali n. p. napad na urząd pocztowy w Warszawie, podczas którego zabili kilka osób, którzy z listami lub po marki przyszli na pocztę.

W sobotę pod Łodzią bojowcy do spółki z chłopami napadli na jadącego dorózką kupca, zabili go i obrali z pieniędzy. Opis tego rozboju bibuła socjalistyczna przynosi pod bardzo niewinnym tytułem „Partyzantka“. Jak w rzeczywistości wygląda, pokazuje nam dzisiejsza rycina.

KRONIKA.

Kalendarzyki

We wtorek rzym.-kat. Bonifacego, — gr.-kat. 1. Maja. Jermyi.

We środę rzym.-kat. Zofii M. i 3 cór. — gr.-kat. Aftanazyja M.

Repertuar teatru miejskiego (pod dyrekcją Ludwika Hellera):

We wtorek po raz 17-ty „Wesoła wdówka“ (die lustige Wittwe), operetka w 3-ech aktach W. Leona i L. Steina, przekład Ad. Kitschmana, muzyka F. Lehara, z panią Schupp w roli tytułowej.

We środę na benefis Wandy Siemaszkowej po raz 1-szy „Hedda Gabler“, sztuka w 4-ech aktach H. Ibsena, z p. Siemaszkową w roli tytułowej. Inne role wykonają pp. Bednarzewska, Gostyńska, Rybicka, Adwentowicz, Chmieliński i Sosnowski.

We czwartek po raz 18-ty „Wesoła wdówka“ (die lustige Wittwe), operetka w 3-ech aktach W. Leona i L. Steina, przekład Ad. Kitschmana, muzyka F. Lehara, z panią Miłowską w roli tytułowej.

W piątek po raz czwarty „Upiory“, dramat w 3-ech aktach H. Ibsena, z panią Siemaszkową w roli „pani Allwing“.

W sobotę o godzinie wpół do 4-tej po południu dla młodzieży szkolnej „Uriel Akosta“, tragedia w 5-ciu aktach K. Gutzkowskiego.

W sobotę o godzinie wpół do 8-mej wieczorem po raz 15-ty „Wesoła wdówka“ (die lustige Wittwe), operetka w 3-ech aktach W. Leona i L. Steina, przekład Ad. Kitschmana, muzyka F. Lehara, z panią Schupp w roli tytułowej.

Colosseum Hermanówi

(Pasaż Hermanów, ulica Słoneczna) codziennie o godzinie 8-mej wieczorem przedstawienie; w niedzielę i święta dwa przedstawienia (serya od 1-go do 15-go b. m.). Nowy świetny program.

Kronika miejscowa.

Bandyci w parku Łyczakowskim.

Wiadomo jest ogółowi oddawna, że bezpieczeństwo publiczne we Lwowie polega na łasce Opatrzności; to jednak, co dzieje się w uroczym parku Łyczakowskim, zbawienie na chorych piersiowo zwłaszcza działającym, przechodzi po prostu pojęcie. Pojedynczy przechodeń nawet w samo południe nie jest pewny, czy go jakie indywiduum nie obdrze lub nie obije, a wieczorem, zaraz o zmroku, nie ma tam co robić, bo bandyci grasują jak w lesie. W sobotę zaszedł tam fakt, który na te stosunki niezwykle jaskrawe rzuca światło. O wpół do 6-tej wieczorem, banda złożona z 6 obdartusów, napadła na ludzi, grożąc biciem, a studenta z V. gimnazjum M., ciężko pokaleczyła — bezkarnie. Opryszki znani są na górnym Łyczakowie; rzeczą policji będzie z nimi się rozprawić po swojemu, jeżeli zechce.

Najbogatszym dziennikiem we Lwowie

jest bez wątpienia *Goniec Polski*. Stan naszej kasy niewykazuje wprawdzie tak pocieszającego faktu, ale musimy wierzyć zaklęciom i sumitowaniu się socjalistycznego świstka, który na naszych mecenasów promował już tyle osób, że właściwie przy ich opiece i pomocy powinniśmy się jak pączki dusić w maśle. Namiestnik, arcybiskupi Bilczewski i Teodorowicz, Rada narodowa, prof. Thulje, prof. Rydygier, centrum katolickie, prof. Głabiński i setki innych — jak utrzymują socjaliści — zalewają nas złotem i deszczem banknotów,

PRALNIA PAROWA

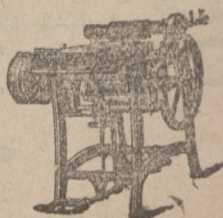
Telefon 154

inżyniera Antoniego R. Fleischel we Lwowie, św. Marcina 30.

Zakład dla chemicznego czyszczenia i apretury. — Przyjmuje wszelką bieliznę t. j. koszule, kołnierze i mankiety do prania i prasowania. Bieliznę stołową i pościel hotelową, restauracyjną, pranie firanek i t. p. z wykluczeniem wszelkiego niszczenia bielizny. — Na żądanie odbiera w domu bieliznę.

723

Cenniki gratis.

niemówiąc już o tem, że na spółkę z powyższymi opiekunami dopuściliśmy się szantażu na sto tysięcy koron, o czem była już w *Gońcu* żałosna bardzo mowa.

Ostatnio — jak twierdzi organ Hudeca i Diamanda — zaopatrzyła *Gońca* w mamonę niejaka p. Stanisława Dietrich. Nie znamy tej pani, ale — pomyśleliśmy sobie — może chce dać? Aby jej ułatwić dobry zamiar, wybrał się do niej, a raczej chcieliśmy się wybrać, bo w ostatniej chwili dopiero przypomnieliśmy sobie, że należy znać jej adres. Tymczasem ani księga adresowa, ani meldunkowe biuro policyi nie znało adresu tej dobrodziejki, nieposiadało ani śladu jej istnienia!

Nareszcie zwrócono nam uwagę, że Dietrich znaczy po polsku „wytrych“; i trudno przypuszczać, aby pani o tak instrumentalno złodziejskim nazwisku, zechciała dzielić się z nami swym doczesnym dobytkiem. To też żli i rozczarowani powiesiliśmy znów angielczy w szafach, nie tracąc jednak nadziei, że niebawem z relacji pism socjalistycznych otrzymamy nowe adresy naszych dobroczyńców, do których nieomieszkamy natychmiast zapukać.

Aby zaś w czytelnikach naszych nie budzić zazdrości co do pełnego u nas skarbcza, kolporterzy nasi będą niebawem rozdawali między P. T. Publikę w dniu powszednie srebrne, a w niedzielę i święta złote zegarki.

Przedsmak tej ulicznej uroczystości podajemy na razie naszym czytelnikom — w obrazku.

Czy to prawda?

Donoszą nam, że Wydział krajowy żądał od Rady szkolnej krajowej wykazu kwoty, jaką ta rozdzieliła między nauczycieli ludowych w zeszłym roku tytułem jednorazowej zapomogi z preliminowanej kwoty 400.000 K na ten cel.

Żądanie to, ma stać w związku z bardzo przykrą sprawą dla nauczycielstwa.

Oto podobno uchwalone przez Sejm ustawy podnoszące pobory nauczycielstwa, nie będą w b. r. przedłożone do sankcyi Monarszej, a biednym głodomorom galicyjskim ma być znowu rzucony ochłap w formie jednorazowej zapomogi!

Czy to prawda? Możeby miarodajne czynniki wyświeiliły sprawę — i zażegnały, jeżeli to możliwe — przykrą burzę!

Z bruku.

Na targu w Rynku przytrzymało 64 lat liczącego Leiba Banda, który usiłował wyjąć z kieszeni p. Józefy Chomińskiej pulares, zawierający 10 koron.

Za znęcanie się nad końmi pociągnięto do odpowiedzialności woźnicę z browaru Cypryana Łosia.

Za opilstwo i awanturę w szynkowni przy ul. Kościelnej aresztowano czeladnika murarskiego i notowanego złodzieja Władysława Burbana; dwaj jego towarzysze zbiegli wraz z zegarkiem i łaćcuszkiem, skradzionym przy umyślnie wywołanej kłótni muzykantowi Michałowi Fedyszynowi.

Za niebezpieczne pogroźki aresztowano znanego awanturnika i nożowca Stanisława Obłąka. Drab ten ma na sumieniu już poranienie kilku ludzi, a obecnie groził zabiciem własnej matce.

W ul. Bożniczej skradziono wczoraj p. Arnoldowi Rakowi srebrny zegarek wartości 12 koron.

Pani Klotylda Zaleska zgubiła wczoraj w okolicy parku Stryjskiego złotą branzoletę wysadzaną brylantami.

Kart wyborczych

nie rozdano dotychczas w Zamarstynowie. Jest to już chyba ostateczny termin. Sądźmy, że urząd gminny będzie się czuł w obowiązku rozdać karty wyborcze dziś i jutro, a nie dopiero w przeddzień wyborów.

Essencya kandydatów socjalnych!

Dr. Herman Diamand

Józef Hudec

Ferdynand Górnecki

Artur Hausner

August Sławik

Jan Lisiewicz

Kwintessencya: Ernest Breiter!!!

Strzelaninę

urządził sobie wczoraj jakiś jegomość w ogrodzie pojezuickim. Jedna z kul przeszła przez podwójne szyby pomieszkania p. Dr. Józefa Rożańskiego, mieszkającego przy ul. Kraszewskiego l. 11 i utkwiała w suficie

Awantura małżeńska.

Na Watach Hetmańskich napadł wczoraj p. Rudniewicz na swą żonę Katarzynę, z którą nie żyje i pobił ją. Tej scenie małżeńskiej przypatrywały się tłumy ciekawych.

Brawo magistrat!

Dr. A., właściciel kamienicy we Lwowie, otrzymał wczoraj z magistratu surowy rozkaz piśmienny, aby groźbą grzywny 20 koron kazał natychmiast z dachu swej realności — śnieg zrzucić.

Dokument ów, wraz z datą jego doręczenia, zamyśla dr. A. ofiarować do muzeum, o ile takie powstanie w zakładzie kulturalnym.

Strejk robotników budowlanych,

zamyślają urządzić od wtorku socjaliści. Ledwo robotnicy od dwóch lub trzech tygodni rozpoczęli pracę po ciężkiej i długiej zimie, w czasie którym niejednokrotnie musieli się zapożyczać i dotychczas nie popłacili długów zimowych, a już socjaliści chcą urządzić strejk, byle tylko zgłębić robotnika a sami chcą wyleżeć na czoło robotników i tumanić ich, że „burzuje nas krzywdzą“. Niech robotnicy pamiętają przy wyborach, komu głos oddają.

Nie oddawajcie białych kart.

Dzienniki wiedeńskie zwracają uwagę aby przy wyborach nie oddawano białych kartek, gdyż te — według nowej interpretacji — przy obliczaniu nie są uwzględniane, tym sposobem więc pomagają się przeciwnikom. Nie chcący głosować powinni zatem wypełnić kartę wyborczą obojętnym nazwiskiem.

Odra i meningitis epidemica

szerzy się we Lwowie w straszny sposób. Od 1-go tego miesiąca do dnia dzisiejszego stwierdzono 23 wypadki odry i 10 wypadków zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.

Sprawa p. Dianni'ego.

W Redakcyi naszego pisma zjawili się pp. adwokaci Dr. Artur Till jako zastępca prawny p. Dianni'ego i Dr. Bronisław Michalewski jako zastępca prawny osoby, o której nie miałem zajęcia na ulicy w Nrze 73 naszego pisma donosiliśmy i oświadczaliśmy, że chcąc dojść do prawdy, zarządzili konfrontację osobistą p. Dianni'ego z ową panną i że przy tej sposobności oświadczyła ona w ich obecności że zaszła niemiła pomyłka co do osoby owego zaczepiającego ją mężczyzny i że mężczyzną tym nie był stanowczo p. August Dianni.

Skutkiem tego prostujemy powyższą naszą notatkę, a zarazem cofamy zarzut kłamstwa, uczyniony panu Dianni'emu przy sposobności umieszczenia w Nr. 88 naszego pisma nadesłanego nam po myśli §. 19. ust. pras. sprostowania faktycznego, nadmienając, że zarzut ten, oparty na mylnej naszej informacji, wobec obecnego wyjaśnienia całego zajścia, okazał się niesprawiedliwym.

Niepoprawny łajdak.

Do dziś dnia złożono w naszej redakcyi 62. kart wyborczych, przestępowanych nazwiskiem „Dr. Hermann Diamand“, podobnie jak to przedstawiliśmy na rycinie w niedzielnym numerze *Gońca*. Wszyscy żalą się, że zostali napadnięci przez trzech drabów, którzy przedstawiają się za komisję magistracką i urzędowym tonem każą przedkładać sobie karty wyborcze. Na ul. Zamarstynowskiej, jeden z wyborców nie chciał im pokazać karty, a wtedy widząc że sam jest w mieszkaniu, draby te zagrozili mu obiciem. Wyborca ów ze łzami przyszedł do naszej redakcyi, pytając, czy tak ma wyglądać owa sławna wolność socjalistyczna.

Na takich agitatorów i rabusiów jest jedna tylko rada: prać hycłów jak najgrubszym kijem, albo oddać w ręce policyi, choć to ostatnie mniej jest skuteczne, bo dla tego rodzaju szubrawców kryminał jest chlebem codziennym.

Korespondencje Redakcyi.

Trzech wyborców w IV. okręgu: Panowie niesłusznie posadzacie nas o przesadę. Wyrok sądowy z dnia 12-go stycznia 1903, skazujący Krzysztofa Janowicza, powiada wyraźnie, że „gra ta przyczyniała się do zupełnej ruiny materialnej wielu ludzi, a nawet do defraudacyi cudzych pieniędzy, do czego w wysokim stopniu przyczynił się sam Krzysztof Janowicz, który, aby ciągnąć z gry niemoralne zyski i pozbierać wysokie kartowe, osłaniał szajkę „szulerów przed okiem policyi.“

Prawda, że Janowicz odwołał się do sądu krajowego, ale ten wyrok pierwszej instancji w zupełności zatwierdził z umotywowaniem dla Janowicza wprost zabójczem, bo:

„Uznając ponadto, że zasądzony działaniem swem jawnie szerzył złe obyczaje, „sprowadził ruinę moralną i materialną jego „dnostek i całych rodzin, a co winę jego „jeszcze obciąża, brał sam w tej grze żywy „udział“.

To powinno chyba panom wystarczyć, że II. i IV. okręg m. Lwowa obsiadło dwóch najskandaliczejszych kandydatów w kraju: Breiter i Janowicz!

SKŁAD SUKNA M. KAROL
PIERWSZORZĘDNEJ FIRMY

Lwów, plac
Maryacki 9

poleca na sezon obecny **świeżo** sprowadzone **najelegantsze i najgustowniejsze** materiały sukienne wszelkiego rodzaju i gatunków, jakoteż **oryginalne angielskie lustry.** Ceny bajecznie niskie ale stałe. 563

Z kraju.

Obity kandydat.

Onegdaj przemawiał w Krzywczycach Breiter. Właściwie nie tyle przemawiał, co wył — z bólu. Krzywczycanie sprawili mu ciągły i wygnali kandydata z dziesiątą miedzę.

Poszło o głupstwo, ktoś zainterpelował Breitera, czemu jego ojciec, przedsiębiorca kolejowy, używa do robót obcych ludzi (Chorwatów, Kroatów i t. d.), podczas gdy tutejsi niemają zarobków i muszą za morze uciekać. Na to Breiter dał krótkie bardzo wyjaśnienie, że on nie może odpowiadać za szelmostwa ojca.

Na to znów zabrał głos interpelujący i — jak to mówią — schlaśtał kandydata od stóp do głowy. „To ty, drabie jeden — zawołał do Breitera — na szlachtę, na urzędników, na księży ujadasz, a tego, co twój ojciec robi, nie widzisz? Tamci są tobie bliżsi od własnego ojca? U Abrahamowicza żdźbło widzisz, a we własnym domu furi gnoju dopatrzeć się nie możesz?...”

I w ten deseń gadał dość długo, aż rozgoryczeni słuchacze dobrali się do skóry Breitera i wygarbowali ją na pergamin. Niewiadomo tylko: na ośli czy na świński.

Walka wyborcza na jaja.

Do jakiego już stopnia roznamietnienie umysłów, wywołane walką przedwyborczą, doszło wśród stronnictw ruskich, świadczy o tem fakt, jaki zaszedł wczoraj w Skolem. Miał się tam odbyć w niedzielę popołudniu wiec przedwyborczy, zwołany przez moskalofilów, na którym przemawiać mieli postawieni przez to stronnictwo kandydaci. Wiec ten spełził jednak na niczem, albowiem o rozbicie jego postarali się tamtejsi ukraińcy pod wodzą r. Lewickiego, naczelnika tamtejszego. Prosto był to nie wiec wyborców, ale najpospolitsza burda karczemna, w której prym wiodły kobiety, roszczące sobie prawa do miana kobiet inteligentnych, z panią Lewicką na czele, wylewały one na kandydatów wrogiego sobie stronnictwa stek najplugawszych i najwstrętniejszych obelg, jakimi tylko język ruski poszczycić się może. Nie koniec jednak na tem, albowiem gdy moskalofile wyjeżdżali wieczornym pociągiem ze Skolego, odchodzącym do Lwowa, urządzono im jeszcze na dworcu kocią muzykę a na koniec zgotowano na dworcu w Synowódzku niespodziankę, jakiej się nie spodziewali.

Oto część „ukraińców“, która jechała tym samym pociągiem do Synowódzka pod wodzą tamtejszego dyrektora szkoły ludowej i jego połowicy, obrzuciła wagon wiozący moskalofilów — zgniłemi jajami, które formalnie oblepiły ściany wagonu, a co więcej, jedno z nich ugodziło zupełnie niewinnego pasażera, który nie przeczuwając niczego, wychylił się z okna.

Ze świata.

Z Paryża do Czech balonem.

Z Karlsbadu donoszą, że w pobliżu Beczowa spadł w tych dniach wieczorem balon, należący do paryskiego klubu aeronautycznego. Najwyższe wzniesienie balonu wynosiło 300 metrów, największa chyżość 80 kilometrów, najniższa zaś temperatura, jaką notowano. — 16° R.

Pożar Ciepłowa.

Kilka dni temu w nocy spłonęło prawie doszczętnie miasteczko Ciepłów, w powiecie iłżeckim położone. Pożar wszczął się przez nieostrożność jednego z mieszczan

i podsycany gwałtownym wichrem, przetrucającym głównie o kilkaset kroków, zniszczył 81 domów mieszkalnych i około 100 budynków gospodarskich. Ocalał tylko kościół, plebania i sąd gminny, oraz kilka zagrod na krańcu miasteczka. Z ludzi nikt nie zginął, natomiast pastwą płomieni padło kilkadziesiąt sztuk inwentarza. Straty przenoszą 15.000 rubli.

Pogorzelnicy zostali w ostatniej nędzy.

Ustąpienie prezesa Dumy.

Sytuacja w Dumie w ostatnich dniach bardzo się zaostrzyła. Gazety petersburskie głośno już odzywają się z tem, że prez. Gołowin ustąpi.

Nowoje wremia pisze: Lewica postanowiła za każdą cenę wymócić na Dumie pośpiech prezesa Gołowina za postępowanie z posłem Zurabowem. Zajęcie to tak wpłynęło na Gołowina, że tymczasowy wypoczynek stał się dla niego niezbędnym. Dotychczas wszakże Gołowin ani piśmiennie, ani ustnie nie zrzekł się swej godności. Jako kandydatów na prezesa, wymieniają Maklakowa, który może liczyć na poparcie prawicy, październikowców, muzułman, bezpartyjnych i Koła polskiego, oraz Teslenkę, którego kandydaturę popiera lewica.

Ruś zaś donosi, że kadeci powzięli plan następujący: Gołowina pozostawić na stanowisku prezesa, na miejsce zaś jednego z obecnych wiceprezesów obrać wiceprezesem Teslenkę, któryby miał jaknajczęściej przewodniczyć na zebraniach Dumy.

Może w ten sposób uda się załagodzić konflikt, który by mógł doprowadzić do rozbicia Dumy.

Olbrzymie sprzeniewierzenie.

W Wiedniu sensację w kołach giełdowych wywołało aresztowanie współpracownika firmy bank. Schmidt i Abel na Grabenie, Edwarda Schmidta. Aresztowanie nastąpiło pod zarzutem sprzeniewierzenia około miliona koron depozytów. Pierwsze doniesienie nadeszło ze strony posła czeskiego, Pergera, którego matka miała w owej firmie depozyt w kwocie 240.000 koron. Oprócz tego wpłynęły inne doniesienia o sprzeniewierzeniu, tak, że suma pieniędzy sprzeniewierzonych doszła do miliona koron. Pieniądze te przebrał Schmidt na giełdzie. W nocy z soboty na niedzielę aresztowano drugiego współnika firmy, Józefa Abła.

Tajemnicza zbrodnia.

W Warszawie przy ulicy Chmielnej na 3-cim piętrze pojedynczy kawalerski pokój o jednym oknie zajmował niejaki Aleksander Bornsted, pracownik fryzjerski.

Zamieszkała w sąsiednim pokoiku Stefania Szymańska, około godziny 12-tej w południe usłyszała nagle w pokoju Bornsteda 2, jeden po drugim następujące, strzały. Zalarmowana hukiem p. Szymańska zawiadomiła o tem rządzącego domu, który przyszedł na górę wraz ze stróżem i zaciekawionymi sąsiadami. Ponieważ na pukanie do drzwi nikt się nie odzywał, wybito łaską szybę nad drzwiami i zajrzano przez otwór. Na łóżku leżał martwy Bornsted.

Dano znać do policji, skąd wkrótce na miejsce wypadku przybył pomocnik komisarza X. cyrkułu wraz z oddziałem policji i wojska. Wezwano ślusarza, któremu powierzono otworzyć drzwi witychem. Okazało się, że drzwi były zamknięte tylko na zatrask.

W pokoju, na łóżku pod prześcieradłem, leżały martwe już zwłoki Bornsteda, zbroczone krwią. Dwie porzucone na podłodze gilzy świadczyły, że zabójstwo dokonano za pomocą browninga.

Nikt z sąsiadów zabitego nie mógł dać policji żadnych bliższych szczegółów tajemniczego morderstwa.

Zabity Bornsted był znany w policji śledczej jako alfon, używał w gronie swych kolegów pseudonimu „Figowy“, liczył lat 31.

Z ostatniej chwili.

Dzisiejsze wybory

w 18-tu wiejskich okręgach, odbywają się, jak nam telegrafują z dalszych okręgów, wśród niebywałego dotąd w Galicji roznamietnienia politycznego. Najbardziej alarmujący telegram otrzymaliśmy z Kossowa. Oto jego treść:

Kossów. Wybory przybrały tutaj formę rozruchów. Adwokat kołomyjski dr. Trylowski, sławny siczownik, a kontrkandydat dra Dudykiewicza, swą szaloną i szczującą agitacją wzburzył całą ludność kossowską. Stan w powiecie jest groźny i lada chwila przyjdzie do rozlewu krwi. Jest w pogotowiu 40 żandarmów, ale siła ta nie będzie wystarczającą.

*

Z innych powiatów nadchodzą zupełnie podobne wiadomości. Zewsząd żądają asystencji wojska, które w miarę możliwości zostaje na dane miejsce wysyłane.

TELEGRAMY.

Wybuch wulkanu.

Palermo. Wulkan Stromboli obok Hatanii (Sycylia) wyrzuca znowu zarzące kamienie i to przy nader silnej detonacji.

Wybory.

Wiedeń. Wybory rozpoczęły się tu o godzinie 6-tej rano w zupełnym spokoju. W dzielnicach robotniczych rano natłok był wielki. Udział w wyborach tu i na prowincji znaczny. Ogółem odbywa się dziś wybór 439 posłów.

Mowa tronowa.

Madryt. Król otworzył dziś parlament mową tronową, w której wspomina o narodzinach następcy tronu, zjeżdźcie w Kartagenie i serdecznych stosunkach do Anglii, podnosi konieczność odbudowania potęgi morskiej Hiszpanii, oraz zaznacza życzliwą opiekę, jaką papież otacza Hiszpanię i wspomina o przyjęciu przez papieża obowiązków ojca chrześnego następcy tronu.

Krew się leje.

Skole. W skolem dochodzi do starć krwawych pomiędzy partją moskalofilów a narodowcami.

Wojsko w pogotowiu, w razie nie uspokojenia się ma rozkaz użycia broni białej.

O większą siłę wojska zatelegrafowano do Stryja.

Kossów. Stan coraz groźniejszy — chłopstwo grozi nożami.

Obie linie telefoniczne pomiędzy Krakowem a Wiedniem przerwane, wskutek czego Lwów pozbawiony jest komunikacji telefonicznej z Wiedniem.

Najmodniejsze

Parasolki, Paski, Kolnierze, Krawaty, Weloniki, Rękawiczki „Diana”, Halki, Gorsety, poleca najtaniej

Ferdynand Güttler
we Lwowie, ulica Halicka l. 20.

Z pod czerwonej płachty.

X.

Postępowa pani.

(Autentyczne).

W pracowni modniarskiej, służącej razem za mieszkanie, ciemnej, zadusznej, siedzą trzy wymokłe, zgarbione, anemiczne dziewczęta i starsza, chuda, o zapadłych policzkach i bladej cerze pani. Pracują ciężko na chleb powszedni. Bez pracy nie ma życia, niema egzystencji.

Nagle, bez pukania otwierają się drzwi i wchodzi wyniosła postać w jedwabiach, ze strusimi piórami na kapeluszu, a za nią bosa służąca wnosi dwa kapelusze stare, owinięte w papier.

— Niech mi pani wyczyści te dwa kapelusze — odzywa się z góry modna pani. — Prześfasonować, przeprasować, wygładzić...

— Całuję rączki pani dobrodziejki. Zrobi się. A na kiedy pani dobrodziejko?

— Na jutro niech mi pani przyśle do domu, ulica... numer...

— Ale na jutro... nie zdołam. Mam zamówienia dawne.

— Co to znaczy — niezdolam. Ma być gotowe i koniec. Do widzenia. Chodź Marysiu.

Wyszła ze służącą, a modniarka postanowiła uczynić zadość życzeniu wielkiej pani. Przecie to żona przewodcy socjalistów, w najbliższych dniach posła do Wiednia... Trzeba zrobić na czas. Nie zrobię, to mnie ten mąż w gazety puści.

I siedziała kobiecina długo w noc i na drugi dzień wcześniej wstała, by robotę dokończyć. O dziesiątej wybrała się sama z gotową robotą do żony przyszłego posła. Ale musiała biedna czekać z godzinę, bo wielka pani spała. Nareszcie raczyła przyjąć modniarkę.

— Cóż mi to pani narobiła! — wrzasła. — Popsuła mi pani i poplamiła fasony! Sprowadziłam je wprost z Londynu. O, tu brudne, tu połamane. I ileż pani za robotę?

— Dwie korony?

Co? Zwaryowaliście? Dwie korony? Czy pani wie z kim pani ma do czynienia? Hrabine, kapitalistki, może pani obdzierać, ale mnie — pani o tem chyba nie wie, że my, socjalne demokratki, nie damy się wyzyskiwać...

— Ależ pani dobrodziejko... Cztery godziny siedziałam nad tem, chemikalia same kosztują 60 halerzy.

— Co? jakie chemikalia. Poplamiła mi pani. Nie chcę tego, zapłaci mi pani 60 koron za fasony — masz! Do sądu skarżę.

Rzuciła kapelusz pod nogi modniarce. — Przepraszam panią dobrodziejkę — ale kapelusz jest czysty i zrobiłam, co było trzeba, sumiennie. Pani umyślnie rzuca, aby powalać... — rzekła spokojnie modniarka i podjąwszy kapelusz zamierza odejść, a socjalistka krzyczy:

— Zdziercy, partacze, do kryminału wsadzę. Mój mąż artykuł napisze w gazecie. Jak to można... Świat się kończy, świat się kończy. Żeby już raz te wybory, biadała dalej — gdy modniarka wyszła — zarazby mąż interpelację do ministra wniósł. Takie baby, prostaki, zdzierają bezwstydnie, bezczelnie, poczekajcie!...

Rzuciła się z płaczem na sofę. A biedna modniarka, wdowa, wróciła tego dnia z miasta nie kupiwszy mięsa na obiad dla dzieci. Ból dławil ją w gardle i strach, że przewodca socjałów, obrońca robotników biednych, wyzyskiwanych, w gazecie ją zbeszta i do sądu zaskarży.

Nie myślała, nie mogła przypuszczać nawet, że mąż ten aż w parlamencie sprawę poruszy.

Jutrzenka Polska

pismo dwutygodniowe ilustrowane, nauce i rozrywce poświęcone, wychodzi we Lwowie rok trzeci,

JUTRZENKA POLSKA

pismo dwutygodniowe ilustr., nauce i rozrywce młodzieży poświęcone,

wychodzi we Lwowie rok trzeci..... pod redakcją:

STANISŁAWA TOKARSKIEGO.

JUTRZENKA POLSKA

zawiera w części literackiej: Opowiadania historyczne, powieści, podróże, wiersze, komedyjki, pogadanki, zabawki naukowe, zagadki, rebusy, szarady itp., wszystko w formie przystępnej, o treści religijnej katolickiej, polskiej. Do każdego numeru „JUTRZENKI POLSKIEJ” bezpłatny dodatek pt.: „Moja książeczka”, dla młodszej dziatwy przeznaczony.

Prenumerata wynosi: rocznie 6 kor. 80 hal., półrocznie 3 kor. 80 hal.

Adres redakcyi i admin.: Lwów, Hausnera 7.

pod redakcją:
Stanisława
TOKARSKIEGO.

Drobne ogłoszenia

po 4 kalendarzy od wyrazu. — Najmniejsze ogłoszenie 40 h.

Wysprzedaż.

Mebłe tapicerowane, sofy, otomany, garnitury kryte, poleca na sezon najtaniej Franciszek Zeiser, skład mebli, pasaż Mikolascha, obok owocarni. 296 VI

Publiczna Hala Aukcyjna pasaż Mikolascha. Ważne dla właścicieli i wierzających sklepy. Zarząd podejmuje się przeprowadzać sprzedaż licytacyjną na miejscu. Stała wystawa przedmiotów nadsyłanych. — Najdogodniejsza i najszybsza sprzedaż ruchomości. Stała sprzedaż z wolnej ręki i peryodyczna pod kontrolą władzy. Publiczna licytacja mebli, dywanów, kosztowności, antyki, dzieł sztuki, urządzeń domowych i t. p. — Najtańsze źródło zakupu. Za pośrednictwem taryfa stała, niska, zatwierdzona przez ck. Namiestnictwo. Wstęp wolny. 504

KAPIELE**Morskie Oko**

obok remizy tramw. elektr. (ul. Kopernika) z dniem 15. maja otwarte od 5. rano do 9. wieczór. Lawn Tennis i bufet w miejscu. Najczystsza woda kąpielowa we Lwowie. 732

Pistolety automatyczne system „Piper” — Caliber 6.35 mm siedmiopłetwe do kul o płaszczu niklowym o bezdymnym prochu 40 koron poleca pracownia rusznikarska — Szadkowski i Kopczyński we Lwowie, plac Bernardyński 1. 3. 709

BERGERA**PUDER DLA DZIECI**

w pudełkach sitkowych. Cena 50 hal. — Jest najlepszą ząsypką przeciw wypryskom, wypryskom. W wypadkach chorobowych rozwinętych goi i usunąć takowe szybko i trwale.

WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Główny skład:

Apteka pod złotem Jeleniem we Lwowie, Rynek, Brama Androllo.

Sprzedam wózek węgierski na resorach o poczwórnym siedzeniu, lekki na jednego konia. Matiaszewski, Janowska 30. 733

Fortepian krótki, czarny najmłodniejszy w dobrym stanie tanio sprzedam, również Symphonion salonowy sprzedam. Wojnarowicz, Rynek 8. 741

Zaraz umieścimy: mielników, stelmachów, fornalików dworskich, dozorców, wolarzy, kucharki, kucharzy, bony z francuskim, ekonomia niemca, pokojowe. Agencja, Lwów, Ormiańska 30. 742

Panna z pięknym piśmem rusko-polsko-niemieckim poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Zgłoszenia St. M. Post-rest. Lwów. 737

Fabryka powozów Henryka Chauera. Lwów, Zielona 1. 35, ma na składzie powozy półkryte i otwarte. Tamże jest zaraz do sprzedania elegancki nowy lekki damski powozik. 736

Pracownia sukien damskich Julianny Czekanik poszukuje podręcznej panny i dziewczynki do nauki. 738

Alfa ma list na pocztę, przepraszam bardzo za spóźnienie. Idealista. 739

Fortepian krótki okazynie, fortepiany nowe najtaniej sprzedaje Karol Marecki, ul. Batorego 34. 740

Flügelhornista otrzyma stałą posadę, grający na dętym instrumencie stałe zatrudnienie. Zgłoszenia: Magistrat Żółkiew. 743

Korczyzna. Mężczyzna z ambicją, powagą, charakterem, w stanie wdowim pozostający z dwójga dziećmi z dochodem rocznym 3.000 złr. i właściciel realności życzy sobie poznać starszą pannę katoliczkę w celu matrymonialnym z odpowiednim posagiem. Adres: Poste restante Korczyzna B. M. J. Nr. 4. 744

Z powodu

wielkiego zakupu materiałów prowadzonych w naszym magazynie, pomimo znacznego podrożeń, cen nie podwyższamy, lecz po dawniejszych niskich cenach — jakoteż koldry, materace, poduszki, własnego wyrobu po cenach najniższych sprzedajemy 647 I

J. DREXLER SYNOWIE

Lwów, plac Kapitulny 1. 2.

Świeża bryndza owcza wiosenna!

5 kg. faska bryndzy najlepszej 7 K, 5 kg. faska bryndzy zeszłorocznej 4K, 5 kg. faskamasta świeżego 8 K, 5 kg. faska powidła 2-60 K, 5 kg. paczka śliwek bośn. 2-40 K, 5 kg. paczka słoniny grubej lub wędzonej 7 K. Kawę, herbatę tylko w najlepszych gatunkach po bardzo niskich cenach poleca dom eksportowy Kiefer Leo, Késmark. 545

Sklep korzenny z trafiką prowadzony przez 24 lat sprzedam katolikowi, wymagane 1000 zł. Adres w Adm. Gońca. 721

Ochroniaj swoją żonę!

Najważniejsza ilustrowana książka o nadmiernem błogostawieństwie potomstwem. — Tysiące pism dziękczynnych wysłały dyskretnie po nadesłaniu 90 hal. w markach pocztowych pani ANNA KAUPA, Berlin S. W. Lindenstrasse 50. 636

Mebłe gięte! — Bracia Tercyarze św. Franciszka, posługujący ubogim, we Lwowie, ul. Kleparowska 1. 15. Przyjmuje się do naprawy wszelkiego rodzaju meble gięte lub stylowe i roznosi się naprawione, lub nowo zakupione, do miejsc przeznaczenia. Ceny umiarkowane, robota staranna.

TANIO DO SPRZEDANIA

SKLEP GALANTERYJNY ORAZ

SKŁAD NAFTY W KRAKOWIE.

Blizszą wiadomość udzieli p.

■ Leon Klag, ulica Szewska 7. ■

Ważne!!

Dla letników!

od 15. maja pod bardzo przystępnymi warunkami do wynajęcia dwa pokoje i kuchnia lub dwa razy pokój z kuchnią, wieś Hanusowce, stacya Jezupol przed Stanisławowem, okolica górzysta — bardzo miła, blisko rzeka Dniestr. Blizsze informacje w drukarni „Gońca”, ul. Podwaie 1. 7 — od godziny 4-tej do 5-tej.

Skład Obrazów, Ram**M. KUCZABIŃSKI**

WE LWOWIE, UL. CZARNIECKIEGO 2.

i Galanteryi. Pierwsza galic.
Towarzystwo
Akcyjne**Rafinerii Spirytusu**

we Lwowie, poleca swa

na wystawach krajowych i zagran. premiiowane wyroby, jako to: Specyalne Nalewki owocowe, Wódki Polskie: Rozolisy, Likieri, Rummy i Koniaki zbadane chemicznie przez pierwsze powagi naukowe

„Mikucha”

Składy dla miasta: Pasaż Hausmana 7, plac Bernardyński 2a, plac Kapitulny 3. 615

GŁÓWNY SKŁAD BRONI PIELECKIEGO

LWOW, ULICA AKADEMICKA LICZBA 4.

POLECA

500 BROWNINGÓWmałych i dużych po
zniżonych cenach.

Rewolwery, boxery, kastety, laski z pałaszami i gumami, proch, patrony, śrut po cenach fabrycznych.

Pierwsza krajowa

Piekarnia elektryczna

Franciszka Tabaczyńskiego

we Lwowie, ul. Bogusławskiego 3.

poleca o każdej porze świeże pieczywo. 15

KLISZEwszelkiego rodzaju
wykonuje**M. HEGEDÜS**

Lwów, Kopernika 8

Konia z wózkiem do ekspedycji gazet od godziny 1-szej do 5-tej popołudniu za stałą płacą miesięczną poszukuje drukarnia „Gońca Polskiego” ul. Podwaie 7.

Ważne dla Pań!

Pierwszorzędną

Pracownia sukien damskich

szkoła kroju francuskiego i angielskiego udziela naukę kroju i szycia pod przystępnymi warunkami. Formę wszelkiego rodzaju zawsze na sprzedaż.

A. C. Senarska

Lwów, Rynek 1. 4.

Pięć losów

o 12 ciągnięciach rocznie polecamy z prawem gry już przy ciągnięciu w maju:

1 włoski czerw. Krzyża
1 los węg. Czerw. Krzyża
1 los węg. Bazylika
1 los serbski tytoniowy
1 los węg. Jasziv

Cena 5 losów razem K 165—33 rat po 5 koron. Pierwsza rata zpn. 8 K dalsze po 5 K. Każdy los ma przy każdym ciągnięciu kilka głównych wygranych a musi być wylosowany wygrana nominalną. Prawo gry już po złożeniu 1 raty zpn. Prosimy zażądać naszego kalendarzyka bankowego i „Gazety handlowej” na okaz.

Dom bankowy i kantor wymiany
Schütz i Chajes
Lwów, pl. Maryański 1. 7.

C. I. K. DOSTAWCY NADWORNego

22

HAYA**HAYA****PUDER ANTISEPTYCZNY**

przez powagi lekarskie polecany, jest najlepszym proszkiem do zasypania dla niemowląt i dzieci. — Prawdziwy tylko z marką „Opatrzność”. Cena pudełka 70 h.

MYDŁO HYGIENICZNE

jest najlepszym mydłem do mycia dzieci. Sporządzone z materiałów najczystszych, odpowiada najwybredniejszemu wymogom higieny. — Cena pudełka 70 hal.

Tysiące podziękowań! Ostrzega się przed naśladowcami! W każdej aptece i drogueryi do nabywania! Żądaj należy wyraźnie! „HAYA” pudru antyseptycznego. „HAYA” mydła higienicznego. Główny skład wysyłkowy S. HAY, aptekarz, c. i k. dostawca nadworny we Lwowie.